

Prehľad udalostí na štvrtok 5. októbra	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 5. 10. 2023, 6:30	
Narástli problémy s emóciami, koncentráciou a správaním u školákov	4
Online, mediaweb.hnonline.sk, 5. 10. 2023, 7:00	
Bražinová: Medikov budeme vyberať aj cez logické úlohy. Lekár musí pacientovi vedieť povedať aj nepríjemnú správu	5
Online, dennikn.sk, 5. 10. 2023, 10:14	
Záchranný chov karasa zlatistého v Košiciach a Monitoring mihule	10
Online, sopsr.sk, 5. 10. 2023, 14:15	
Politológovia: SNS je problémová, ale Hlas má bližšie k Smeru. Hrá sa o post premiéra a tri kľúčové rezorty	11
Online, spravv.pravda.sk, 5. 10. 2023, 18:00	
SNS je problémová, ale Hlas má bližšie k Smeru	15
Tlač, Pravda, 6. 10. 2023	

Prehľad udalostí na štvrtok 5. októbra [📅](#)

📅 5. 10. 2023, 6:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: D. Macková

popoludní: L. Bittner

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Filmový festival Pocity (5. - 11. októbra)

Prešov

08.30 Podujatie Mapovanie súčasného stavu potenciálu východného Slovenska II

Podujatie bude reflektovať na stav regiónu a jeho pripravenosť na nové nadchádzajúce investície.

Košice, Univerzitný vedecký park Technicom, Boženy Němcovej 5

09.00 Konferencia Vysoké školy a spoločnosť - od dialógu k spoločným cieľom za účasti ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Daniela Bútoru

Bratislava, Ekonomická univerzita, Dolnozemska 1/b

09.00 Konferencia Stratégia výstavby diaľnic a rýchlostných ciest krajín V4

Organizuje Slovenská komora stavebných inžinierov.

Téma: Riešenia ako zefektívniť výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest na Slovensku

Bratislava, hotel Sheraton, Pribinova 12

text

09.30 Prezidentka SR Zuzana Čaputová prijme predsedu hnutia OĽANO a priateľa Igora Matoviča v rámci série povolebných rokovaní s lídrami politických strán.

Na začiatku stretnutia sa uskutoční fototermin.

Bratislava, Prezidentský palác

text, video, zvuk, foto

10.00 Otvorenie lôžkového oddelenia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie

Handlová, Nemocnica Agel, SNP 26

text

10.00 TK Národnej banky Slovenska

Téma: Predstavenie Strednodobej predikcie NBS - jeseň 2023

Informovať budú guvernér NBS Peter Kažimír a hlavný ekonóm NBS Martin Reiner.

Bratislava, NBS, Imricha Karvaša 1

text, zvuk

10.10 Jesenný kongres Slovenskej ortopedickej a traumatologickej spoločnosti (5. - 6. októbra)

Košice, hotel DoubleTree by Hilton

11.00 TK Univerzitetnej nemocnice Martin

Téma: Využívanie špeciálnej aplikácie s rehabilitačnými cvičeniami, ktorá je určená pre pacientov s chronickými ochoreniami pľúc.

Martin, Klinika hrudníkovej chirurgie – Steinerov chirurgický pavilón, 3. poschodie

text, zvuk

11.00 Online brífing Slovenského hydrometeorologického ústavu

Téma: Klimatologické zhodnotenie leta 2023

text, zvuk

12.30 Rokovanie ministra investícií a regionálneho rozvoja SR Petra Balíka a štátnej tajomníčky a MIRRI SR Barbory Lukáčovej s vrcholnými predstaviteľmi Združenia miest a obcí Slovenska, Únie miest Slovenska a združení krajov SK8, na ktorom zhodnotia takmer päťmesačné pôsobenie úradníckej vlády

13.30 h - TK na tému: Načúvame potrebám regiónov a spoločne sa snažíme riešiť ich problémy.

Voderady, kaštieľ, Zichyho námestie 2

text

13.15 TK Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura

Téma: Prezentácia projektu Pacientska cesta v ortopédii.

Klinika ortopédie a traumatológie pohybového ústrojenstva UNLP Košice a LF **UPJŠ**, je prvým klinickým pracoviskom na Slovensku i v Česku, ktoré pripravilo cestu pre pacienta na rýchlu regeneráciu po výmene kolenného a bedrového kĺbu.

Košice, hotel DoubleTree by Hilton, 1. poschodie, salónik Mozart

17.45 TK ministra dopravy SR Pavla Lančariča

Téma: Transport ukrajinského obilia

Na TK bude ďalej informovať generálny riaditeľ ZSSK Cargo Roman Gono a výkonný podpredseda Európskej komisie pre hospodárstvo Valdis Dombrovskis.

Čierna nad Tisou, prekladisko

text, video, zvuk, foto

20.00 Odovzdávanie cien za architektúru CE ZA AR 2023

Bratislava, Stará tržnica, Námestie SNP 25

text

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lt lk

Autor: LK

Narástli problémy s emóciami, koncentráciou a správaním u školákov [↗](#)

📅 5. 10. 2023, 7:00, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk [↗](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 574 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 262 EUR

Podporu školáci väčšinou hľadajú u rodiny, priateľov alebo problémy riešia sami.

Problémy súvisiace s emóciami, koncentráciou a správaním u školákov za posledné štyri roky narástli. Dvadsaťjeden až 22 percent starších dievčat je ohrozených depresiou, tretina zase čelí miernej až silnej úzkosti.

Vyplyva to zo štúdie Health Behaviour in School Aged Children (HBSC) Slovensko 2021/2022. Národná správa prezentuje hlavné zistenia týkajúce sa zdravia a so zdravím súvisiacim správaním 11-, 13- a 15-ročných školákov.

"Pandémia ochorenia COVID-19 mala výrazne nepriaznivý dopad na duševné zdravie celej populácie a najviac znepokojujúce sú prejavy narušeného duševného zdravia detí.

Správa HBSC prináša údaje potrebné pre ciele intervencie podpory psychickej pohody a prevencie duševných porúch u detí a mladých ľudí," povedala Alexandra Bražinová z Ústavu epidemiológie Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Podpora školákov

Študenti sa s problémami najčastejšie vyrovnávali tak, že sa venovali činnostiam, ktoré ich bavia. "Chlapci mali tendenciu reagovať na problémy hraním počítačových alebo mobilných hier (61 percent) alebo športovaním (55 percent) častejšie ako dievčatá," píše sa v štúdiu. Šesťdesiatštyri percent dievčat sa problémom vyhýbalo a želalo si, aby zmizli alebo sa nestali.

Podporu školáci väčšinou hľadajú u rodiny (74 percent), priateľov (72 percent) alebo problémy riešia sami (68 percent).

"Približne 10 percent chlapcov a dievčat, s výnimkou 15-ročných dievčat (16 percent), vyhľadalo v minulom roku odbornú pomoc pre svoje emocionálne problémy, problémy s koncentráciou alebo so správaním," dodala Zuzana Dankulincová z Ústavu psychológie zdravia a metodológie výskumu Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Autor: TASR

Bražinová: Medikov budeme vyberať aj cez logické úlohy. Lekár musí pacientovi vedieť povedať aj nepríjemnú správu

5. 10. 2023, 10:14, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Juraj Hipš, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 217 388 GRP: 4,83 OTS: 0,05 AVE: 2001 EUR

Je veľké množstvo zručností, ktoré medikom neodovzdávame. Je najvyšší čas, aby sme začali, hovorí prodekanka lekárskej fakulty. K biológii a chémii pridajú na prijímačkách aj logiku a fyziku.

Tento rozhovor vznikol v spolupráci s portálom čierna labuť. Juraj Hipš je bývalý predseda strany Spolu, bývalý učiteľ a riaditeľ Centra environmentálnej a etickej výchovy Živica.

Alexandra Bražinová je známa z covidovej pandémie, spolupracovala s hygienikmi a pripravovala napríklad aj štúdiu o premorenosti Slovenska. Ako študijná prodekanka je súčasťou nového vedenia Lekárskej fakulty na Univerzite Komenského v Bratislave.

Hovorili sme s ňou aj o štúdiu medikov na Slovensku. Sama si netrúfa odpovedať na otázky, ktoré fakulta vyžaduje od uchádzačov na prijímacích pohovoroch. Prečo sú prijímacie testy postavené na memorovaní, ako ich chcú zmeniť a dá sa medicína učiť aj interaktívne?

„Lekár musí byť profesionál – expert v tom, čo robí, tímový hráč, dobrý komunikátor, dobrý líder, manažér a tiež musí byť dobrý v presvedčaní pacientov, aby s ním spolupracovali na zlepšovaní svojho zdravotného stavu,“ hovorí v rozhovore. „Dôležitou časťou je napríklad aj to, ako povedať pacientovi nepríjemnú správu.“

Vedeli by ste správne odpovedať na tieto otázky: Ktoré sú typické časti kvetu magnóliorastov? Patria polypy a medúzy do kmeňa acnitélia?

Netrúfam si odpovedať.

Toto sú otázky z prijímacích pohovorov na Lekársku fakultu Univerzity Komenského. Čo sa týmito otázkami zisťuje od budúcich lekárov a lekárk? Prečo sú tieto testy takto postavené?

Testy sú postavené takto, pretože chceme zistiť ani nie tak samotné fakty, ale to, či sa žiaci vedia učiť a či obsiahli stredoškolské učivo. Chápem, že mnohé z tých otázok sa zdajú irelevantné pre budúceho lekára, zmysel však spočíva v tom, že ich nemáme ako inak ohodnotiť, iba tak, že zistíme, či sa zvládli naučiť celé stredoškolské učivo z predmetov, ktoré sú pre nás nosné – biológia a chémia.

Ako známa vedkyňa by ste sa, na základe týchto prijímačiek, zrejme nedostali na lekársku fakultu.

Teraz určite nie. No v tom čase, keď som robila prijímačky, som sa to naučila. Testujeme, či je mladý človek schopný obsiahnuť veľké množstvo učiva, pretože to bude potrebovať na medicínu. Bude sa musieť veľmi veľa naučiť, ale samozrejme nielen memorovať. Samozrejme, poznám výhrady, že prijímačky sú postavené na tom, či je študent schopný naučiť sa to naspamäť, no potrebujeme, aby mladí ľudia vedeli spájať fakty, vytvárať z nich nejakú syntézu a kriticky uvažovať.

Väčšinu otázok som si pozrel a hľadal som v nich, či je tam nejaká syntéza alebo kritické myslenie, no nenašiel som to tam.

Áno, nie je to tam. Podľa terajšieho nastavenia naozaj testujeme len to, čo obsahuje stredoškolské učivo.

Takže v podstate sa testuje, aká je veľká kapacita pamäti študenta?

V podstate áno. Mnohé otázky sú však aj také, že ich žiak musí čítať s porozumením. Do istej miery je schopnosť rozmyšľania zahrnutá v otázkach. Súhlasím však s tým, že je to nedostatočné. Preto prijímacie skúšky meníme.[lock]

Pozrel som si prijímacie pohovory na Lekársku fakultu Bolonskej univerzity. Bol som prekvapený, že testujú kritické myslenie, schopnosť čítať grafy či riešenie problémových úloh. Prečo práve toto zisťujú u budúcich lekárov?

Spôsob učenia sa a spôsob používania vedomostí a faktov sa mení. Objem informácií exponenciálne narastá zo dňa na deň aj v medicíne. Takže nie je možné, aby jeden špecialista alebo lekár obsiahol všetko, no je dôležité, aby mal dobrý vedomostný základ a aby vedel, kde má informácie hľadať a ako má z nich extrahovať fakty, na základe ktorých sa potom rozhoduje.

Bolonská univerzita sa nachádza asi o 500 miest vyššie v rebríčku QS World University Rankings ako Univerzita Komenského. Aké zmeny majú čakať budúci lekári a lekárky na prijímacích pohovoroch?

Uvedomujeme si, že obsah a forma nášho prijímacieho konania už nie sú v súčasnosti žiaduce a efektívne. Preto prijímacie pohovory teraz meníme, s platnosťou už od najbližšieho termínu, jar 2024. Okrem prírodovedného testu sme, ako nový prvok, priradili aj test všeobecných študijných predpokladov, ktorý skúma schopnosť logicky rozmyšľať. Nemuseli sme ho vymýšľať, keďže kontrahujeme firmu SCIO, ktorá sa tomu dlhodobo venuje. Zavádzame aj extra body študentom, ktorí sa umiestnili na významných miestach v olympiádach a

iných súťažiach počas strednej školy.

Takže žiaci, ktorí sa budú tento rok hlásiť na medicínu, budú musieť absolvovať test z biológie a chémie plus test od SCIO. Akú váhu budú mať jednotlivé úrovne testovania?

Výsledok všeobecného testu študijných predpokladov SCIO bude tvoriť 16 percent celkového výsledku, zvyšných 84 percent budú tvoriť výsledky prírodovedného testu – 42 percent biológie a 42 percent chémie. Prírodovedný test bude na najbližších prijímacích skúškach ešte taký ako doteraz, s tým, že aktualizujeme otázky. Na ďalší rok zmeníme aj tento test, pričom bude pozostávať, s najväčšou pravdepodobnosťou, čiastočne z našich otázok a čiastočne z otázok od firmy SCIO. Okrem toho tam budú priradené aj otázky z fyziky.

Prečo chcete zakomponovať fyziku?

Pretože v dnešnej dobe je aj v medicíne fyzika veľmi potrebná primárne z pohľadu všetkých prístrojov a postupov využívaných pri diagnostike a terapii. Tie sú založené práve na rôznych fyzikálnych princípoch.

Alexandra Bražinová a jej tím počas covidového testovania. Foto – archív A. Bražinovej

Budú testy aj naďalej postavené na otázke a piatich možných odpovediach?

Áno, pre najbližšie prijímačky to zostáva takto. Je možné, že sa to bude do budúcnosti meniť.

Čo budete u študentov overovať cez test všeobecných predpokladov?

Test pozostáva z dvoch častí – z verbálnej a analytickej časti. Všetko sú to logické úlohy, čo znamená, že na test sa nedá naučiť. Vo verbálnej časti ide o čítanie s porozumením a v analytickej sú logické úlohy.

Minimálne tridsať rokov bolo postačujúce, že žiak musel mať obrovské množstvo vedomostí. Prečo ste na fakulte začali rozmýšľať o tom, že budete zisťovať, či budúci lekár má schopnosť logického uvažovania a vie čítať s porozumením?

Vyplynulo to z toho, že nie sme spokojní s úrovňou študentov, ktorých učíme. Nemyslím, samozrejme, všetkých. Máme angažovaných medikov, na ktorých je od prvého ročníka vidno, že medicína je ich poslaním, no máme zároveň aj takých, ktorí na túto školu nepatria. Nie je to trápenie len pre učiteľov, ale aj pre nich. Nie všetci prejdú štúdiom. Po dvoch rokoch pandémie je tiež vidno, že pozornosť študentov veľmi utrpela. Aby sme mohli zlepšovať kvalitu výučby, potrebujeme mať študenta na určitej úrovni.

Pracujem s viacerými učiteľmi základných a stredných škôl, ktorí hovoria, že pripravujú študentov práve na to, aby tieto prijímačky zvládli, no tie spočívajú z veľa faktov, takže žiaci sa ich musia nabíliť.

Je možné, že o pár rokov zistíme, že do istej miery ani inovované prijímacie skúšky nebudú stačiť, že naši študenti stále nebudú na takej úrovni, ako by sme chceli. Je možné, že systém prijímacích skúšok zmeníme úplne.

Kniha na prijímacie pohovory bola čisto o tom, že sa človek musí poriadne nabíliť, aby mal šancu dostať sa na lekársku fakultu.

Áno, súhlasím.

Niektorí lekári tvrdia, že je to dobré a že lekár musí mať perfektnú pamäť. Iní zase tvrdia, že chcú robiť s modernými technológiami a umelou inteligenciou, pričom sa nemusia spoliehať až tak na svoju pamäť. Čo si o tom myslíte?

Pracujem na teoretickom pracovisku, klinickú medicínu som nikdy nerobila. Nechcem preto posudzovať, čo všetko lekár v ambulancii alebo v nemocnici potrebuje vedieť. Každopádne je dobré uvedomiť si, že medicína je veľmi široká a my potrebujeme pripraviť absolventa všeobecného lekárstva, s dostatočným rozsahom vedomostí. To znamená, aby sa mohol ísť ďalej špecializovať. Určite je potrebné, aby sa veľa naučil. Preto do istej miery obhajujem prijímačky, ako sú postavené – potrebujeme overiť, či mladí ľudia zvládnu obrovské množstvo učiva.

Alexandra Bražinová. Foto – Eset Science Award/ Linda Kisková Bohušová

Odcitujem vám vetu jednej z prestížnych univerzít sveta Yale School of Medicine: „Memorovanie faktov by malo byť menej dôležité ako dobré všeobecné vzdelanie, schopnosť bádať a cítiť vedecké metódy.“ Na Slovenku vo vzdelávacom systéme sme posadnutí faktami a vedomosťami. Často sa tým aj hrdíme, že koľko naše deti vedia oproti deťom v zahraničí. Čo si o tom ako prodekanka myslíte?

Vychádza to zrejme z histórie, ako lekárske fakulty fungujú v Česku a na Slovensku od svojho založenia. Keď sme pripravovali zmenu prijímacích skúšok, pozrela som si prijímačky na všetkých slovenských a českých lekárskech fakultách. Viem, že prijímacie pohovory sa veľmi líšia na jednotlivých fakultách medicíny v iných krajinách. V Spojených štátoch amerických napríklad testujú aj psychické predpoklady uchádzača.

O tom ste nerozmýšľali?

Rozmýšľali. Ako hovorím, je možné, že sa v budúcnosti budú naše prijímačky meniť. Ono to totiž nie je jednoduché, zmeniť systém radikálne naraz. Už len z praktického dôvodu, potrebujeme dať vedieť uchádzačom včas, aké budú kritériá. Potrebujeme im dať nejaké podklady. Keby sme radikálne menili prírodovedné testy, musíme na to pripraviť aj podkladové materiály.

Keď som o prijímačkách napísal status na svojom Facebooku, ozvalo sa mnoho ľudí, ktorí uviedli, že testovanie pamäti nemá význam, ale ozvali sa aj takí, ktorí povedali, že medicína na Slovensku bola vždy dobrá, a pýtali sa, prečo chceme niečo meniť.

Určite je čo zlepšovať, obzvlášť v medicíne. Teraz nehovorím o systéme zdravotnej starostlivosti, ale o postojoch lekárov, o výkone ich povolania a spôsobe výučby medikov. Už len preto nemôžeme ustrnúť na spôsobe výučby, ktorý sa tu robil desiatky rokov, pretože mladí ľudia sú úplne iní, ako boli generácie predtým. Výučbu musíme prispôbiť tejto generácii.

K statusu sa mi ozvalo aj pár vašich študentov, že prijímačkami sa to len začína a že veľká časť výučby je postavená na memorovaní. Reagovali ste, že spôsob výučby sa bude meniť. Čo si pod tým môžeme predstaviť?

Naše nové vedenie je vo funkcii od februára. Jednou z prvých vecí, ktoré sme urobili, bolo, že sme všetkým študentom poslali anonymnú anketu, aby ohodnotili predmety, ktoré mali v zimnom semestri. Teraz sa udialo to isté aj za letný semester. V anquete mali možnosť vyjadriť aj svoje postrehy vlastnými slovami. Chceli sme zmapovať, ako študenti vnímajú výučbu.

Čo v anketách písali?

Písali rôzne veci. Niektoré predmety vyšli výborne, iné biedne.

Aké predmety oceňujú?

Oceňujú, keď vidia, že sa im pedagógovia venujú. Keď sa učia interaktívnym spôsobom a majú pocit, že to, čo sa učia, budú naozaj potrebovať v praxi.

Ako sa dá interaktívne učiť medicína?

Myslím tým využívanie rôznych interaktívnych metód, využívanie virtuálnej medicíny a simulátorov – „bábik“ v životnej veľkosti na nácvik vyšetovania a liečby pacienta.

Toto dnes bratislavská fakulta už má a využíva?

Áno, využívame to.

Ako to zabezpečujete, keďže ide zrejme o drahú záležitosť?

Toto je súčasť medicínskeho vzdelávania. Mnohé iné slovenské a české fakulty majú simulátorové centrá väčšie a lepšie zabezpečené. Sme v procese, keď sa zamýšľame, ako to naše dobudovať. Je samozrejme žiaduce, keď si lekári najprv nacvičia postupy vo virtuálnom prostredí. Navyše, reálnych, „živých“ pacientov na výučbu je málo.

Čo si pod tým máme predstaviť? Pretože čakárne u lekárov vyzerajú nekonečné.

Výučba sa môže diať iba na klinikách, ktoré patria lekárskej fakulte, kde pracujú zamestnanci lekárskej fakulty. Počet lôžok je obmedzený. Kliniky sú často preťažené. Lekári majú čo robiť, aby zvládali ošetrovať pacientov. Nie je ich dostatok, aby sa venovali aj študentom.

Čo sú, naopak veci, ktoré študentov nebavia a mali by sa zlepšiť?

Ako na všetkých lekárskejších fakultách aj naša výučba je rozdelená na dve časti. Jedna časť je teoretická, nazýva sa aj predklinická, a druhú tvorí klinická výučba. Teoretická sa deje na teoretických ústavoch a klinická na klinikách. Teória je náplňou najmä prvých troch rokov a klinika najmä v ďalších troch rokoch. To, čo vnímam ako problém, ktorý sa snažíme zmeniť, je toto striktné rozdelenie. Študent má pocit, že sa učí obrovské množstvo teórie. V ďalších rokoch sa učí kliniku, pričom veľmi často, ak to poviem zjednodušene, zabudol, čo sa učil prvé tri roky. Toto sa objavuje aj v spätnej väzbe od študentov, najmä v zmysle: „Načo sa učíme toľko biochémie/mikrobiológie/faktov z iných predmetov? To určite v praxi nebudeme potrebovať!“

Zmena vo výučbe bude spočívať v tom, že bude viac simulačných a virtuálnych metód?

Áno, do vyučovacích metód zavedieme viac týchto prvkov. Práve sme založili Ústav medicínskeho vzdelávania a simulácií, ktorý bude zastrešovať tri základné veci: 1. inovácia v prospech užšieho prepojenia teórie a kliniky, 2. posilnenie a rozšírenie simulátorovej a virtuálnej výučby a 3. vzdelávanie pedagógov v pedagogických zručnostiach, pretože sme všetci odborníkmi na fakulte, ale nikto z nás

nebol vyškolený v tom, ako čo najlepšie učiť.

Dva hlavné ciele inovácie výučby sú: úzka integrácia teórie a kliniky a zavedenie mäkkých zručností do výučby: komunikácia, etika, klinické uvažovanie a akademické schopnosti a zručnosti.

Dnes toto vo výučbe chýba?

Je to tam, ale len v obmedzenej miere, ktorú by sme radi rozšírili. Napríklad etika alebo komunikácia sú samostatné predmety, takže je to dosť izolované. Potrebujeme mäkké zručnosti dostať do každého predmetu.

Ako dostanete mäkké zručnosti do anatómie?

Napríklad v rámci anatómie nohy dostanú študenti kazuistiku – prípad pacienta, ktorý po komplikovanej operácii zlomeného členka má necitlivú pravú časť chodidla. Ich úlohou bude zistiť, aké štruktúry boli poškodené. Študent sa bude musieť zamyslieť nad tým, aké nervy či iné štruktúry mohli byť poškodené. Musí vedieť odvodiť, čo sa mohlo udiť, že má pacient zníženú citlivosť. Ďalej budú v praktickom cvičení trénovať, ako vysvetliť toto možné poškodenie kolegovi či pacientovi. Odborníci našej fakulty pripravujú takéto návody inováčných postupov pre každý predmet, samozrejme, v úzkej spolupráci s vyučujúcimi.

Niečo podobné sa deje v reforme vzdelávania na základných školách, pričom veľká časť učiteľov hovorí, že tradičný spôsob je dobrý, že stále zavádzame niečo nové a deti sú hlúpejšie. Ako toto zoberú učitelia, ktorí roky učia zaužívaným spôsobom a zrazu budú musieť robiť prípadové štúdiá a viesť študentov k úplne inému rozmýšľaniu ?

Viem si predstaviť, že niekde narazíme na menší alebo väčší odpor. Už na jar sme urobili konferenciu teoretických ústavov. Mnohí sme tam konštatovali, že o sebe často ani nevieme, kto čo a ako učí. Na mnohých pracoviskách už teraz využívajú mnoho pokrokových vecí, interaktívne metódy a podobne. Takže sa môžeme navzájom inšpirovať. Zatiaľ všetky inovácie vznikali spontánne na jednotlivých pracoviskách, teraz tomu chceme dať štruktúru. Hlavným cieľom zvyšovania kvality výučby je mať kvalitného absolventa, ktorý bude dobrým lekárom v praxi. Potrebujeme si sami povedať, čo sú kľúčové kompetencie absolventa, keď bude odchádzať zo školy.

Kľúčové kompetencie nemusíme vymýšľať, tie sú už vymyslené vo viacerých krajinách, napríklad v Kanade. Lekár musí byť profesionál – expert v tom, čo robí, tímový hráč, dobrý komunikátor, dobrý líder, manažér a tiež musí byť dobrý v presvedčaní pacientov, aby s nim spolupracovali na zlepšovaní svojho zdravotného stavu. Keďže vieme, čo má byť na konci, potrebujeme to reflektovať vo výučbe a koordinovať. Práve to bude zastrešovať jedno centrum – teda náš novovytvorený Ústav medicínskeho vzdelávania a simulácií.

Čítal som publikáciu o tom, ako má lekár komunikovať s pacientom. Bolo to napísané veľmi dobre aj pre mňa ako laika. Veľmi zdôrazňovali to, že budúci lekár musí vedieť komunikovať s pacientom – rešpektujúco, podporujúco –, a v knihe uvádzali aj príklady. Čo ma najviac prekvapilo, bolo, že lekárom odporúčajú, aby sa podelili o svoje myšlienky nahlas s pacientom. Dodnes takáto publikácia nebola?

Publikácia vyšla nedávno. Vydali ju dve kolegyne z Lekárskej fakulty na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Na začiatku publikácie sú aj tie kľúčové kompetencie, ktoré sme spomínali. Komunikáciu takto neučíme, no súhlasím, že by sme ju mali takýmto spôsobom učiť. Každý z nás, ktorý sa vyskytne ako pacient v zdravotníctve, vie, že mnohí zdravotníci nevedia komunikovať. Samozrejme, ospravedlňuje sa to nedostatkom času. No veľmi často je to tým, že k tomu lekári neboli vedení systematicky. Dôležitou časťou je napríklad aj to, ako povedať pacientovi nepríjemnú správu alebo ako by sa mala viesť zdravotná dokumentácia. Je veľké množstvo zručností, ktoré medikom neodovzdávame, a je najvyšší čas, aby sme začali.

Plánujete zaviesť komunikáciu s pacientom ako predmet?

Plánujeme ju zaviesť do všetkých predmetov, nie ako samostatný predmet.

Nevznikla nedôvera voči lekárom počas pandémie aj preto, lebo pacienti majú pocit, že lekár s nimi nikdy nekomunikoval?

Zaujímavá myšlienka. Určite áno. Samozrejme, mnohí lekári komunikujú so svojimi pacientmi veľmi dobre. Väčšinou je to spôsobené sociálnymi zručnosťami, ktoré získali v rodine, ale nie v škole.

Politici pravidelne predkladajú návrhy, aby si lekári alebo lekárnice, ktorí študovali na Slovensku, ale následne idú pracovať do zahraničia, štúdiám zaplatili. Čo si o tom myslíte?

Myslím si, že to nie je vhodný nástroj. Nerobí sa to s inými absolventami škôl. Za mňa by sa mal zmeniť systém zdravotníctva, aby tu absolventi chceli ostať. Neodchádzajú preto, že chcú vidieť iné krajiny, ale preto, že tam budú mať iné pracovné podmienky.

Máte pocit, že sa politické strany venujú téme zdravotníctva?

Nemám pocit, že sa jej venujú dostatočne. Je to náročná a ťažká téma. Neexistuje jedno ideálne riešenie, ako zlepšiť zdravotníctvo.

Často sa hovorí, že ak sa má zmeniť zdravotníctvo, musí byť ministrom lekár.

To si nemyslím, aj keď sa nepovažujem za odborníka na posudzovanie manažmentu zdravotníctva. Keď sa pozriem na to zo širšieho pohľadu, prekáža mi, že máme ministra zdravotníctva a nie ministra zdravia. Bolo by to lepšie – či už v zdravotníctve, alebo celkovo v našej spoločnosti sa veľmi málo venujeme prevencii. Pritom dobre vieme, že je rozumnejšie, lacnejšie a lepšie ochoreniam predchádzať ako ich liečiť. Toto by mal riešiť odborník, ktorý vedie starostlivosť o zdravie populácie, na prvom mieste.

Foto Denník N – Tomáš Benedikovič

Autor: Juraj Hipš

Záchranný chov karasa zlatistého v Košiciach a Monitoring mihule [✉](#)

📅 5. 10. 2023, 14:15, Zdroj: sopsr.sk [✉](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 1 126 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 220 EUR

Admin | 05. 10. 2023

Záchranný chov karasa zlatistého v botanickej záhrade Košice

Koncom augusta sa uskutočnil kontrolný odlov v lokalite záchranného chovu karasa zlatistého (*Carassius carassius*) v areáli Botanickej záhrady **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)**. Zúčastnení boli zástupcovia **UPJŠ** Košice, botanickej záhrady **UPJŠ** Košice, OZ mlynský náhon, Prešovskej univerzity, pracovníci ŠOP SR Správy RCOP Prešov a Riaditeľstva ŠOP SR Banská Bystrica.

Kontrolný odlov bol vykonaný batériovým elektrickým agregátom. Odlov preukázal výskyt 12 jedincov (5 adultných a 7 juvenilných). Odlovené ryby boli v dobrej kondícii a zdravotnom stave. Okrem sledovaného druhu boli odlovené aj jedince druhu červenica ostrokylá (*Scardinius erythrophthalmus*), odlovené boli 4 jedince, z toho 1 adultný.

Z bezstavovcov boli na lokalite pozorované larvy imága vážok a potápnik. Z plazov bola prítomná užovka obojková (*Natrix natrix*).

Z vodných druhov rastlín na lokalite boli vysadené viaceré druhy emerzných (natantných) i submerzných druhov rastlín (napr. *Nymphaea*, *Hydrocharis*, *Hippuris*, *Nymphoides*, *Ceratophyllum*, *Sagittaria*, *Mentha*), ktoré predstavujú vhodný úkryt a tiež potenciálny neresový substrát pre karasy.

Do budúcnosti odporúčame priebežný regulačný odlov červeníc pre jej možný kompetičný tlak na populáciu karasa zlatistého. Vhodné by bolo jazierko zabezpečiť proti predátorom (najmä vydra a volavky).

Monitoring populácie mihule potiskej (*Eudontomyzon danfordi*) v potoku Črmel v Košiciach

Koncom augusta bol taktiež realizovaný kontrolný monitoring mihule potiskej. Monitoring bol realizovaný na vybranom úseku potoka Črmel pri Košiciach. Kontrolný monitoring bol realizovaný za účasti zástupcov **UPJŠ** Košice, Botanická záhrada **UPJŠ** Košice, Zástupcovia OZ Mlynský náhon, Prešovská univerzita, ŠOP SR RCOP Prešov, SVP, OZ Košice a Riaditeľstva ŠOP SR Banská Bystrica.

Monitorovaná lokalita bola po celej dĺžke koryta upravená – skanalizovaný tok s tvrdou brehovou úpravou. Tok je navyše pravidelne bagrovaný z dôvodu ukladania sedimentov, čo výrazne ovplyvňuje biotop mihule potiskej na danej lokalite. Voda v potoku bola znečistená komunálnym odpadom a splaškami. Tok je tiež fragmentovaný množstvom migračných bariér.

Odber vzoriek bol realizovaný pomocou batériového elektrického agregátu v regulovanom úceku (cca 450m). Výskyt ichtyofauny bol iba na krátkom úseku potoka. Ulovený bol jeden adultný jedinec pstruha potočného (*Salmo trutta m. fario*) a 6 juvenilných jedincov (lariev) mihule potiskej. Všetky ryby boli po zadokumentovaní vrátené späť do lokality odlovu.

Po ichtyologickom prieskume nasledovala diskusia medzi účastníkmi o súčasnom stave a problémoch potoka Črmela možnostiach ich riešenia. Medzi navrhnuté riešenia patrili napríklad: spriechodnenie migračných bariér na toku, získanie prostriedkov na revitalizáciu toku, vypracovanie zásad údržby a starostlivosti o vodný tok v spolupráci so správcom vodného toku a iné.

Autormi článku a fotografií sú hydrobiológovia ŠOP SR Mgr. Juraj Hajdú, PhD. a Mgr. Juraj Majer

Autor: webmaster@sopsr.sk

Politológovia: SNS je problémová, ale Hlas má bližšie k Smeru. Hrá sa o post premiéra a tri kľúčové rezorty

5. 10. 2023, 18:00, Zdroj: spravy.pravda.sk, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: Adriana Belej Majerčinová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 170 331 GRP: 3,79 OTS: 0,04 AVE: 1656 EUR

Rokovania o zložení budúcej vlády, oficiálne aj neoficiálne, sa rozbehli. Politológovia dávajú aktuálne stále väčšie šance vzniku koalície, ktorú povedie Smer. SNS však podľa nich stále ostáva problémovým partnerom. Ak chce líder Progresívneho Slovenska (PS) Michal Šimečka naozaj poraziť Smer, ponuka postu premiéra predsedovi Hlasu Petrovi Pellegrinimu by mala byť prirodzená. Mal by ponúknuť aj niečo navyše. Ak to však bude Hlas ťahať viac k Smeru, všetky snahy sú zbytočné. Ako hodnotia politológovia postoj KDH? Aké ministerstvá sú v hre a malo by PS prepustiť v prípade dohody aj tri kľúčové rezorty?

Foto: Pravda, Robert Hüttner

Peter Pellegrini a Robert Fico. Práve vlády Smeru vládli dlhé roky, počas ktorých podľa odborníkov nerobili potrebné reformy.

O povolebných rokovaníach sa Pravda rozprávala s tromi politológmi – s Jurajom Marušiakom z Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied (SAV), Michalom Cirnerom z Prešovskej univerzity a Gabrielom Eštokom z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Pellegrini: Užšie vedenie pripúšťa vznik koalície na čele so Smerom, ale aj s PS

Video

Zdroj: TV Pravda

Rozhodne lepšia ponuka

Aktuálne sú na stole aj podľa vyjadrení lídra Hlasu Pellegriniho a šéfa Smeru Roberta Fica už len dve koalície:

Smer, Hlas a SNS

PS, SaS, Hlas a KDH

Predseda KDH Milan Majerský sa totiž vyjadril, že on, ale aj vedenie hnutia sú proti koalícii so Smerom. Rozhodnúť však musí celoslovenská Rada KDH, ktorá zasadne 14. októbra.

Tlaky pôjdu zrejme z nižších regionálnych štruktúr, ktoré sa už v otvorenom liste ohradili proti koalícii s PS. Majerský uviedol, že KDH zatiaľ mieri do opozície. „Vyjadrenia predsedu KDH po rokovaníach s prezidentkou a neskorší termín republikovej Rady KDH nasvedčujú, že aktuálne koalícia, v ktorej by boli spolu Smer a KDH, nie je na stole,“ uviedol Eštok s tým, že aj preto je trojkoalícia na čele so Smerom reálnejšia. „Navyše je takáto spolupráca hodnotovo a personálne prirodzenejšia,“ hodnotí. Cirner by z koalíčných rokovaní ešte KDH nevyľučoval.

Fico po rokovaní s predstaviteľmi SNS

Video

Zdroj: TV Pravda

Podľa Marušiaka vychádzali všetky ostatné možnosti, okrem dvoch spomínaných koalícií, viac z fantázií tých, ktorí ich vymysleli, ako z reality. „Programovo majú k sebe bližšie Hlas a Smer, problematickým partnerom ostáva SNS z hľadiska zloženia svojho klubu a hrozí aj rozkol v Hlase,“ myslí si.

Počas rokovaní sa budú všetci predbiehať s lepšou ponukou. Ak chce mať Šimečka aspoň nejakú šancu na vytvorenie vlády, ponúknutie postu premiéra by malo byť samozrejmosťou. „Ak chcú progresívcovia niečo politicky uhrať, a nie sa len prizerať zostavovaniu koalície, mali by to urobiť. Myslím, že to ponúkne Hlasu aj Smer. Ponúknuť bude potrebné aj niečo navyše,“ zhodnotil Cirner.

Post premiéra a tri rezorty

Šimečka pred voľbami aj po nich hovoril, že porazenie Smeru je jedným z hlavných poslaní hnutia. Ponuka premiérskeho postu je tak podľa Eštoka prirodzená minimálne z dvoch dôvodov. „Zvyšuje to šancu na zloženie vládnej koalície, kde by jadro tvorilo PS a Hlas. Ak by tento pokus nevyšiel, PS tak môže nepriamo zasiahnuť aj do rokovaní Hlasu so Smerom práve navýšením ponuky a perspektívnym oslabením postavenia Fica v takejto koalícii,“ uviedol politológ.

Hlas má zatiaľ nárok na päť alebo šesť ministerstiev v závislosti od koalície, v ktorej by bol. Pellegrini bude zrejme požadovať silové ministerstvo, ministerstvo financií či zahraničných vecí. „Ale boj bude aj o ministerstvo sociálnych vecí či ekonomické ministerstvo

(hospodárstvo, doprava, pôdohospodárstvo),“ myslí si Cirner. O dopravu a pôdohospodárstvo bude mať zrejme záujem SNS.

Ponuka ministerstiev však bude závisieť aj od toho, či sa podarí Hlasu vyrokovať premiérsky post, k čomu sa minimálne s PS podľa oficiálnych vyjadrení Pellegriniho na „sondážnom“ rokovaní ešte nedostali. Nepísaným pravidlom je, že strane s premiérom prislúchajú rezorty financií, vnútra a obrany.

Danko po rokovaní so Smerom

Video

Zdroj: TV Pravda

„Ak by sa strane Hlas nepodarilo vyrokovať post premiéra, prirodzene by sa mala uchádzať o iné ministerstvá z kategórie ekonomické a kontrolné, na myslím mám najmä spravodlivosť a hospodárstvo. Pre sociálnu demokraciu je určite dôležité aj ministerstvo práce,“ uviedol Eštok.

Pre Pellegriniho by bolo premiérské kreslo satisfakciou. „To isté mu môže ponúknuť aj Smer, v tom prípade by však zrejme Robert Fico zostal v parlamente. Pellegrini už takúto kombináciu zažil v rokoch 2018 – 2020 a ich kohabitácia nebola jednoduchá, hoci boli vtedy ešte spolu v jednej strane,“ hovorí Marušiak.

Líder Hlasu by si musel podľa neho veľmi dobre rozmyslieť, či ešte niečo podobné chce zažiť. „Smer aj SNS mu totiž jasne dávali najavo, že vo vláde ani zďaleka nehral prvé husle, už len preto, že ho nepozývali na koalíčné rady,“ uviedol politológ SAV s tým, že ponukou pre Hlas by podľa neho okrem premiárskeho postu mohol byť rezort diplomacie, zdravotníctva či vnútra.

PS musí byť flexibilné

Malo by PS obetovať aj tri kľúčové ministerstvá, ak chce vytvoriť vládu? „Pokiaľ naozaj v PS považujú návrat Fica a Smeru za také nebezpečenstvo, ako o tom hovoria, tak musia byť pri koalíčných rokovaníach značne flexibilní,“ zhodnotil Marušiak.

Šimečka ukončil prvé kolo rokovaní

Video

Dobrou správou je, že sme nenarazili na zásadnejší problém. / Zdroj: FB/Michal Šimečka

Podľa Cirnera sú politici kreatívni. „Môžu vymyslieť aj nový úrad alebo ministerstvo či vymyslieť agendu pre nového podpredsedu vlády. Bude sa hrať aj o SIS a podobne,“ ozrejmil s tým, že nejde len o posty vo vláde, ale aj o obsadenie postov v dozorných radách štátnych podnikov.

Podľa Eštoka by však strana, ktorá bude mať vo vláde premiéra, nemala akceptovať dohodu, ktorá by nezahŕňala tento úzus. Do značnej miery by to totiž oslabovalo postavenie premiéra. Ponuka premiéra by sa mal vnímať ako balík, ktorý zahŕňa aj tieto ministerstvá.

Prvé stretnutie absolvoval paradoxne Pellegrini so Šimečkom. Išlo o neformálne „sondážne“ stretnutie. Podľa oboch lídrov bolo konštruktívne. Líder Hlasu uviedol, že skôr zisťovali, či tam funguje chémia a politická logika. Fico medzitým čakal na poverenie a s Pellegrinim sa stretol v utorok medzi štyrmi očami.

Kto získal najviac preferenčných krúžkov?

Top 10 politikov s najväčším ziskom preferenčných voľičských hlasov v predčasných parlamentných voľbách 2023.

Fotogaléria 10 fotiek

+7

Podľa politológa z **UPJŠ** ide o získanie lepšej pozície pre rokovania s Ficom. „Ponuka PS by to mala reflektovať. Netreba ale zabúdať, že najlepšie karty drží stále v rukách víťaz volieb,“ uviedol. Pellegrini sa nemá kde ponáhľať a môže čakať na najvyššiu ponuku, myslí si Cirner.

„No nesmie to prepáliť. Je to trochu ako hrať poker. Niekedy nemáte najlepšie karty, ale vyvoláte dojem, že áno. Na druhej strane nevieme, kto má čo v rukáve. Niektoré ponuky môžu byť veľmi lákavé,“ uviedol. Marušiak si myslí, že Pellegrini zrejme predstavou kohabitácie s Ficom nie je nadšený. „Ale nedá sa vylúčiť, že vo vedení strany sú na to iné názory,“ skonštatoval.

Pri vzniku koalície bude kľúčové aj to, ktorá ponuka bude lákavejšia, či tá od Smeru, alebo tá od PS. Eštok nepredpokladá, že existuje ponuka PS, ktorú by Smer nedokázal tzv. prebiť. „V záujme Smeru totiž je, aby za žiadnych okolností neumožnil vytvorenie vlády, ktorej

by nebol členom. Zároveň aj PS má isté hranice toho, čo môže strane Hlas ponúknuť," povedal.

Navyše je nevyhnutné počítať aj s tým, že koalícia PS a Hlasu vyžaduje dohodu ešte s ďalšími dvoma partnermi, ktorí majú tiež svoje záujmy. „Dohoda so Smerom vyžaduje už len akceptáciu požiadaviek nesúrodnej, teda pri rokovaní oslabenej SNS," zhodnotil.

Séria povolebných rokovaní s lídrami

Ako prvý sa s prezidentkou stretol líder víťazného Smeru Robert Fico , ktorého poverila zostavením vlády. Dostal na to 14 dní. V prvom kole sa stretol s Pellegrinim a neskôr aj s Dankom.

Druhý v poradí bol predseda PS Michal Šimečka . Ten oznámil alternatívne rokovania o vytvorení alternatívnej koalície bez Smeru. Podľa jeho slov nenarazil na žiadnu prekážku.

Líder tretej najsilnejšej strany Peter Pellegrini po stretnutí u prezidentky uviedol, že užšie predsedníctvo nevyvylučilo ani koalíciu so Smerom, ani tú s PS.

Ako štvrtého prijala prezidentka lídra KDH Milana Majerského , ktorý prekvapil vyjadrením, že KDH aktuálne mieri do opozície. Vedenie KDH do koalície so Smerom ísť nechce, rozhodnúť má Rada KDH.

Piatym hosťom bol líder OĽaNO Igor Matovič . Na stretnutí s prezidentkou Čaputovou meškal. Prezidentke vyčítal, že v ťažkých časoch nestála pri jeho vláde a aj ona môže za výsledok volieb. Koaličných rokovaní sa nezúčastňuje.

Poslednými na rade sú predseda SNS Andrej Danko a líder SaS Richard Sulík . Prezidentka prijme oboch v pondelok.

Podľa Cirnera všetko závisí od nastavenia Pellegrinim a jeho strany. „Ak ich to bude ťahať k Smeru, PS im môže ponúknuť aj modré z neba a nič z tej koalície nebude. Zároveň si Smer nemôže myslieť, že blízkosť Hlasu a Smeru znamená, že sa Hlas predá do koalície lacno. Bude to skôr podľa hesla kamaráti budme, ale dlhy si plaťme," hovorí politológ z Prešovskej univerzity.

V prípade Smeru a Hlasu možno podľa Marušiaka hovoriť o blízkych názoroch v oblasti sociálno-ekonomickej, ale nie napr. v oblasti zahraničnej politiky. „Určite aj PS musí počítať s tým, že v prípade vládnutia v konštelácii s programovo značne odlišnými stranami môže veľa stratiť. Strany, ktoré by PS mohlo považovať za programovo blízke, momentálne nie sú v ponuke a volebná noc ukázala, že lídri PS mali príliš veľké oči, čo sa týka svojej sily, aby mohli oni diktovať podmienky," vysvetľuje politológ SAV. „Koalície spravidla fungujú tak, že silnejší partneri ustupujú slabším. Pokiaľ sa im to zdá priveľa, vždy je k dispozícii možnosť rozpadu koalície," dodal na margo fungovania koalície.

Richard Raši

Erik Kaliňák

Denisa Saková

Igor Matovič

Juraj Blanár

Lubos Blaha

voľby 2023 centrála Smer Róbert Kaliňák

Voľby 2023, PS, Šimečka,

voľby do nr sr 2023, hlas, pellegrini

SMER Robert Fico po voľbách

Richard Raši získal dokopy 141 234 krúžkov.

Erik Kaliňák (v popredí) získal vo voľbách 2023 od voličov 145 018 krúžkov.

Denisa Saková získala vo voľbách 2023 dokopy 168 453 preferenčných krúžkov.

Igor Matovič získal od voličov 178 614 krúžkov.

Juraj Blanár získal dokopy 181 636 krúžkov.

Luboš Blaha získal v parlamentných voľbách 2023 celkovo 220 478 krúžkov.

Róbert Kaliňák získal 263 045 krúžkov.

Na treťom mieste bol Michal Šimečka, získal 303 423 krúžkov.

Druhý najvyšší počet preferencií získal Peter Pellegrini - 337 976 krúžkov.

Rekordérom tohtoročných volieb v počte preferenčných bodov od voličov bol Robert Fico so ziskom 531 528 krúžkov.

SITA, Milan Illík

TASR, Jaroslav Novák

TASR, Lukáš Grinaj

TASR, Pavol Zachar

Ivan Majerský

Luboš Pilc

Robert Hüttner

Autor: Adriana Belej Majerčíňová

SNS je problémová, ale Hlas má bližšie k Smeru [↗](#)

📅 6. 10. 2023, Zdroj: **Pravda**, Strana: 4, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: **Adriana Belej Majerčíňová**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Dosah: 263 180 GRP; 5,85 OTS; 0,06 AVE; 5499 EUR

Rokovania o zložení budúcej vlády, oficiálne aj neoficiálne, sa rozbehli. Politológovia dávajú aktuálne stále väčšie šance vzniku koalície, ktorú povedie Smer. SNS však podľa nich stále ostáva problémovým partnerom. Ak chce líder Progresívneho Slovenska (PS) Michal Šimečka naozaj poraziť Smer, ponuka postu premiéra predsedovi Hlasu Petrovi Pellegrinimu by mala byť prirodzená. Mal by ponúknuť aj niečo navyše. Ak to však bude Hlas ťahať viac k Smeru, všetky snahy sú zbytočné. Ako hodnotia politológovia postoj KDH? Aké ministerstvá sú v hre a malo by PS prepustiť v prípade dohody aj tri kľúčové rezorty?

O povolebných rokovaníach sa Pravda rozprávala s tromi politológmi – s Jurajom Marušiakom z Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied (SAV), Michalom Cirnerom z Prešovskej univerzity a Gabrielom Eštokom z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Rozhodne lepšia ponuka

Aktuálne sú na stole aj podľa vyjadrení lídra Hlasu Pellegriniho a šéfa Smeru Roberta Fica už len dve koalície – Smer, Hlas a SNS a PS, SaS, Hlas a KDH. Predseda KDH Milan Majerský sa totiž vyjadril, že on, ale aj vedenie hnutia sú proti koalícii so Smerom. Rozhodnúť však musí celoslovenská Rada KDH, ktorá zasadne 14. októbra.

Tlaky pôjdu zrejme z nižších regionálnych štruktúr, ktoré sa už v otvorenom liste ohradili proti koalícii s PS. Majerský uviedol, že KDH zatiaľ mieri do opozície. „Vyjadrenia predsedu KDH po rokovaníach s prezidentkou a neskorší termín republikovej Rady KDH nasvedčujú, že aktuálne koalícia, v ktorej by boli spolu Smer a KDH, nie je na stole,“ uviedol Eštok s tým, že aj preto je trojkoalícia na čele so Smerom reálnejšia. „Navyše je takáto spolupráca hodnotovo a personálne prirodzenejšia,“ hodnotí. Cirner by z koalíčných rokovaní ešte KDH nevyučoval.

Podľa Marušiaka vychádzali všetky ostatné možnosti, okrem dvoch spomínaných koalícií, viac z fantázií tých, ktorí ich vymysleli, ako z reality. „Programovo majú k sebe bližšie Hlas a Smer, problematickým partnerom ostáva SNS z hľadiska zloženia svojho klubu a hrozí aj rozkol v Hlase,“ myslí si.

Počas rokovaní sa budú všetci predbiehať s lepšou ponukou. Ak chce mať Šimečka aspoň nejakú šancu na vytvorenie vlády, ponúknutie postu premiéra by malo byť samozrejmosťou. „Ak chcú progresívci niečo politicky uhrať, a nie sa len prizerať zostavovaniu koalície, mali by to urobiť. Myslím, že to ponúkne Hlasu aj Smer. Ponúknuť bude potrebné aj niečo navyše,“ zhodnotil Cirner.

Post premiéra a tri rezorty

Šimečka pred voľbami aj po nich hovoril, že porazenie Smeru je jedným z hlavných poslaní hnutia. Ponuka premiérskeho postu je tak podľa Eštoka prirodzená minimálne z dvoch dôvodov. „Zvyšuje to šancu na zloženie vládnej koalície, kde by jadro tvorilo PS a Hlas. Ak by tento pokus nevyšiel, PS tak môže nepriamo zasiahnuť aj do rokovaní Hlasu so Smerom práve navýšením ponuky a perspektívnym oslabením postavenia Fica v takejto koalícii,“ uviedol politológ.

Hlas má zatiaľ nárok na päť alebo šesť ministerstiev v závislosti od koalície, v ktorej by bol. Pellegrini bude zrejme požadovať silové ministerstvo, ministerstvo financií či zahraničných vecí. „Ale boj bude aj o ministerstvo sociálnych vecí či ekonomické ministerstvo (hospodárstvo, doprava, pôdohospodárstvo),“ myslí si Cirner. O dopravu a pôdohospodárstvo bude mať zrejme záujem SNS.

Ponuka ministerstiev však bude závisieť aj od toho, či sa podarí Hlasu vyrokovať premiérsky post. Nepísaným pravidlom je, že strane s premiérom prislúchajú rezorty financií, vnútra a obrany. „Ak by sa strane Hlas nepodarilo vyrokovať post premiéra, prirodzene by sa mala uchádzať o iné ministerstvá z kategórie ekonomické a kontrolné, na mysli mám najmä spravodlivosť a hospodárstvo. Pre sociálnu demokraciu je určite dôležité aj ministerstvo práce,“ uviedol Eštok.

Pre Pellegriniho by bolo premiérske kreslo satisfakciou. „To isté mu môže ponúknuť aj Smer, v tom prípade by však zrejme Robert Fico zostal v parlamente. Pellegrini už takúto kombináciu zažil v rokoch 2018 – 2020 a ich kohabitácia nebola jednoduchá, hoci boli vtedy ešte spolu v jednej strane,“ hovorí Marušiak.

Líder Hlasu by si musel podľa neho veľmi dobre rozmyslieť, či ešte niečo podobné chce zažiť. „Smer aj SNS mu totiž jasne dávali najavo, že vo vláde ani zďaleka nehral prvé husle, už len preto, že ho nepozývali na koalíčné rady,“ uviedol politológ SAV.

PS musí byť flexibilné

Malo by PS obetovať aj tri kľúčové ministerstvá, ak chce vytvoriť vládu? „Pokiaľ naozaj v PS považujú návrat Fica a Smeru za také nebezpečenstvo, ako o tom hovoria, musia byť pri koalíčných rokovaníach značne flexibilní,“ zhodnotil Marušiak.

Podľa Cirnera môžu vymyslieť aj nový úrad alebo ministerstvo či vymyslieť agendu pre nového podpredsedu vlády. „Bude sa hrať aj o SIS a podobne,“ ozrejmil. Podľa Eštoka by však strana, ktorá bude mať vo vláde premiéra, nemala akceptovať dohodu, ktorá by nezahŕňala tento úzus. Ponuka premiéra by sa mal vnímať ako balík, ktorý zahŕňa aj tieto ministerstvá. Prvé stretnutie absolvoval paradoxne Pellegrini so Šimečkom.

Podľa politológa z **UPJŠ** ide o získanie lepšej pozície pre rokovania s Ficom. „Ponuka PS by to mala reflektovať. Netreba ale zabúdať, že najlepšie karty drží stále v rukách víťaz volieb,“ uviedol. Pellegrini sa nemá kde ponáhľať a môže čakať na najvyššiu ponuku, myslí si Cirner.

„No nesmie to prepáliť. Je to trochu ako hrať poker. Niekedy nemáte najlepšie karty, ale vyvoláte dojem, že áno. Na druhej strane nevieme, kto má čo v rukáve. Niektoré ponuky môžu byť veľmi lákavé,“ uviedol. Marušiak si myslí, že Pellegrini zrejme predstavou kohabitácie s Ficom nie je nadšený. „Ale nedá sa vylúčiť, že vo vedení strany sú na to iné názory,“ skonštatoval.

Eštok nepredpokladá, že existuje ponuka PS, ktorú by Smer nedokázal tzv. prebiť. „V záujme Smeru totiž je, aby za žiadnych okolností neumožnil vytvorenie vlády, ktorej by nebol členom. Zároveň aj PS má isté hranice toho, čo môže strane Hlas ponúknuť,“ povedal.

Navyše je nevyhnutné počítať aj s tým, že koalícia PS a Hlasu vyžaduje dohodu ešte s ďalšími dvoma partnermi, ktorí majú tiež svoje záujmy. „Dohoda so Smerom vyžaduje už len akceptáciu požiadaviek nesúrodnej, teda pri rokovaniach oslabenej SNS,“ zhodnotil.

Podľa Cirnera všetko závisí od nastavenia Pellegriniho a jeho strany. „Ak ich to bude ťahať k Smeru, PS im môže ponúknuť aj modré z neba a nič z tej koalície nebude. Zároveň si Smer nemôže myslieť, že blízkosť Hlasu a Smeru znamená, že sa Hlas predá do koalície lacno,“ hovorí politológ z Prešovskej univerzity. © AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Séria povolebných rokovaní s lídrami

Ako prvý sa s prezidentkou stretol líder víťazného Smeru Robert Fico, ktorého poverila zostavením vlády. Dostal na to 14 dní. V prvom kole sa stretol s Pellegrinim a neskôr aj s Dankom.

Druhý v poradí bol predseda PS Michal Šimečka. Ten oznámil alternatívne rokovania o vytvorení alternatívnej koalície bez Smeru. Podľa jeho slov nenarazil na žiadnu prekážku.

Líder tretej najsilnejšej strany Peter Pellegrini po stretnutí uviedol, že užšie predsedníctvo nevylúčilo ani koalíciu so Smerom, ani tú s PS.

Ako štvrtého prijala prezidentka lídra KDH Milana Majerského. KDH podľa neho aktuálne mieri do opozície. Vedenie KDH do koalície so Smerom ísť nechce, rozhodnúť má Rada KDH.

Piatym hosťom bol líder OĽaNO Igor Matovič. Na stretnutie meškal. Prezidentke vyčítal, že v ťažkých časoch nestála pri jeho vláde. Koaličných rokovaní sa nezúčastňuje.

Poslednými na rade sú predseda SNS Andrej Danko a líder SaS Richard Sulík. Prezidentka prijme oboch v pondelok.

FOTO PRAVDA: ROBERT HÜTTNER © AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Autor: Adriána Belej Majerčínová Bratislava